

Inserati se sprejemajo in velja trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo

Naročnino prejema opravništvo administracija) in ekspedicijska na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Bregu hišna št. 190.

Izhaja potrikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Meščani!

Dve leti naši zastopniki zopet sedé v mestnem odboru, ktereга smo se 8 let ogibali. Nesrečni nasledki od tako zvane liberalne stranke tolikanj hvalisanega „gospodarskega napredka“ pripravili so nas do tega, da smo se jeli zopet dejansko vdeleževati mestnih volitev in oskrbovanja občinskih zadev.

Kdor je pazljivo prebiral poročila o sejah mestnega odbora, se je lahko prepričal, da so naši zagovorniki v mestnem svetu sijajno opravičili zaupanje, ki smo ga v nje stavili. Marljivo so se vdeleževali odborovih sej ter se krepko potegovali, kadar koli je šlo za prave srenjske koristi, za ugodno polajšanja ali za napravo meščanom potrebnih in koristnih reči. Če njihovi dobrohotni predlogi niso vselej obveljali, tega pri sedanjih razmerah niso bili oni krivi, ker jih je bilo samo osem proti dvaindvajsetim stranke nasprotni, ki pa politično stališče strankarsko stavljajo nad blagostanje celega mesta.

Z zadostjenjem pa smemo reči, da si naši nasprotniki več ne upajo tolikanj se šopiriti in samopridnih reči zahtevati, ker naši možje odločno zavračajo vse take mestnemu blagostanju škodljive zahteve.

To se bo pa še tem laglje zgodilo, če se bode število naših zagovornikov pomnožilo; in ravno sedaj imamo naj ugodnejšo priliko to število za nekaj vrlih in neprestrašenih mož zopet pomnožiti.

Zopet nam je namreč voliti 10 novih odbornikov za mestni svet in sicer 4 v prvem, 4 v drugem in 2 v tretjem volilnem razredu.

Dasi se pri sedanjih razmerah ne moremo nadejati, da bi pridobili vseh 10 zagovornikov, ker je zlasti v drugem volilnem razredu pri sedanjih okolščinah zmaga za nas še nemogoča, in se zaradi tega volitve v tem razredu še vdeležili ne bomo, zamoremo vendar brez posebnih težav zmagati v prvem in tretjem razredu, če se vsi naši someščani volitve vdeležijo in vsi enoglasno volimo tiste možje, ki smo jih po vsestranskem prevdanku in premislilu svojega zaupanja vredne spoznali in za kandidate odbrali.

Komur je tedaj vsestranski blagor našega ljubega mesta pri srcu, naj stori svojo dolžnost; nobeni strah naj ga od volitve ne odvrne, zlasti pa ne ozir na tiste, ki za nas tudi nimajo nobenega ozira. V zgled si vzemimo nasprotnike naše in z enako neprestrašenostjo in složnostjo, kakoršno pri njih vidimo, se vdeležimo volitve vsi in svoje glasove oddajmo od večine narodnih volilcev izbranim kandidatom, ne zmenivši se za to, ali so nam osebno priljubljeni ali ne!

Tretji volilni razred voli v **soboto**, 24. marca, in kandidata, ki ju Vam priporočamo, sta:

Gospod **dr. Karl Ahačič**,
hišni posestnik in odvetnik;

Gospod **Josip Regali**,

hišni posestnik in mizarski mojster.

Prvi razred voli v **torek**, 27. marca, in priporočamo mu te-le kandidate:

Gospod **Henrik Ničman**,
hišni posestnik.

Gospod **Mihael Pakič**,
hišni posestnik.

Gospod **Franc Peterca**,
hišni posestnik.

Gospod **Josip Strzelba**,
hišni posestnik.

Meščani, naše geslo naj bo: „Viribus unitis“, z družinimi močmi!

Od meščansko-narodnega volilnega odbora.

Šestnajst mescev pri Turkih vjet.

Iz sedanje turške vojske.

(Konec.)

Ko smo drugi dan z bregovja prišli na ravno cesto, ni bilo sicer veliko snega, pač pa hud mraz, ktereга sem posebno jaz živo čutil v svoji slabi in lahki obleki. Da bi se ogreli, smo hitreje stopali in zarano prišli v Travnik. Mislili smo, da se podamo dalje; ali ker je bila cesta polna vojakov, ki so šli na bojišče, so nas potaknili po ječah. Sobe (tršana) so bile lepe in čiste, brez vsega orodja sicer, kakor na Turškem sploh, a vendar najlepše, kolikor sem jih dozda videl, ker sploh veljajo za najčednejše v Bosni. Bili smo tu dva dni in se v tem času tudi dobro odpočili. Zlasti meni je čednost jako ugajala.

Tretji dan smo odrinili proti Bušovcu. Tukaj so morali trgovci z mano vred iti v mrzel hlev. Ker jim to ni bilo po volji, se podajo h „kadiju“ ga prosit boljega prenočišča ali dovoljenja, da bi smeli prenočiti v krčmi. Odgovori pa jim, da mu je sin pisal, da so bili v hosti vjeti kakor hajduki, tedaj je hlev zá-nje že dober. Vrnejo se tedaj nazaj

in ker pri kadiju niso nič dosegli, lotijo se čavša, ki ni tako trdega srca, kakor kadi, ampak se z nekterimi groši dá tako omečiti, da prinese nekaj oglja, pri kterem smo si otrpene ude greli. Vendar smo drugi dan vstali vsi premrzni in odrinili proti Kiseljaku ter prišli tje ob večernem mraku. Tu nam je bilo dovoljeno prenočiti v krčmi, kjer smo se dobro počili.

Iz Kiseljaka nam je bila zadnja pot do Serajevega. Za mestom se prične lepa in ravna dolina; če je vreme lepó, kakoršno je bilo isti dan, se Serajevo že na tri ure daleč vidi v kotu med velikimi gorami. Dve uri smo imeli še do mesta, ko po ukazu jus-bašija postojimo, da si malo počijemo in kdor ima kaj, tudi lahko je in pije. Po kratkem tem počitku se vzdignemo in dospemo malo pred mrakom v Serajevo; velik dim, ki se s strehá vali, in gosta megla pa nam meji razgled, komaj deset korakov daleč je videti. Kake pol ure gremo po mestu do jetnišnice; tu mi v veži že odvežejo vrv, s katero sem bil okoli rok in vrata privezan, odklenejo lisične, potem pa nas vse peljejo v „merkez“ (pisarno), kjer nas preiščejo in zapišejo naša imea. Ko so pro-

stor za nas naredili, tirajo nas v „magazo“ (ječe), kjer nam koj buti na uho strašno rožljanje velikih verig. Tukaj smo prebili en dan in dve noči v družbi drugih vjetnikov, za tem pa nas zapró v sobo, kjer smo bili sami za-se. Še isti dan me konzulov poslanec dá poklicati v jetniško pisarno, in me praša, od kod da sem in česa potrebujem. Povem mu, da potrebujem vsega, najprvo pa obleke, zlasti perila in denarja, da bi si mogel kruha kupovati, ker ves čas, kar sem vjet, živim le od tega, kar mi doide po milosrčnosti mojih sovjetnikov. Drugi dan dobim res od konsula toliko obleke, da se morem preobleči, eno plahto za odejo in nekaj grošev. Kako dobro mi je dela čedna bleka, to razumeti more le tisti, ki se je več mescev po vsakovrstni nesnagi valjal.

Teden dni smo bili tako zaprti skup, kar peljejo mene zopet v stari „konak“. Tu sedi prvi turški sodnik Bosnije, Sunaj Efendi, nazoč je tudi „teržaman“ (tolmač) iz konsulata; ta mi bere vse, kar sem v Kostajnici in Bihachi pri izpraševanju povedal, ter me praša, če imam temu kaj dodati ali popraviti; odgovorim mu, da ne, potem mi dá pero in mi veli, da se podpišem. Spoznal sem kmalu, da

Glavni stebri pravega napredka.

Vera, upanje in ljubezen so tri pglavitne kreposti v krščanski veri. Pa tudi v vsakdanjem življenji vidimo, kako se človeška družba povsodi na te lastnosti opira, in kedar teh ni več, onda zavladajo nezdrave razmere. Kjer gine med ljudmi resnicoljubje in pravicoljubje, kjer drug drugemu več ne veruje, kjer drug drugemu nič ne upa, kjer ni več najti ljubezni do bližnjega, ne usmiljenja, ne prizanesljivosti, kjer je izginila ljubav do vzvišenih idealov, ljubav do domovine, in je na njihovo mesto stopilo koristolovje, tam je človeška družba v razpadu, v nazadku. Nasprotno pa je napredek le tam mogoč, kjer so te tri krasne čednosti v časti. Narod, kateri spoštuje še „mož besedo“, kateri zaupa svojemu rojaku, ker ga ima za poštenjaka, kakor je sam, narod, ki ljubi vzvišene cilje, domovino, občni blagor, domovinsko čast, — le tak narod ima prihodnost. Tužnega srca opazujemo, da se tudi med nami prikazuje nevera, nezaupnost, sebičnost, upeljane pod olepšajočo krinko „praktičnosti“ in „realnosti“; obžalujemo, da se tudi pri nas sliši že govornica: „Jaz verujem le, kar vidim.“ So nekteri zaslepljenci, ki to kot „napredek“ razglašajo; nas bi pa srce bolelo, ko bi morali reči, da smo Slovenci taki lažnjivci, da drug drugemu ne smemo nič verjeti. Sliši se tudi pri nas že govornica: „Jaz nikomur nič ne zaupam“; pa nam se dozdeva, da bi bilo konec našega napredka, ko bi drug drugemu ne smeli nič več zaupati. Tudi pri nas se že govori: „Jaz skrbim le za se; Bog je sam sebi najprej brado ustvaril“; pa tisti zaslepljenci, ki to prikazen smatrajo kot začetek praktičnega spoznanja, ti ne vidijo, da se s takimi nazori podkopuje vsaka požrtvovalnost, vsako nesebično delovanje za narodni blagor. Ravno nasprotno moramo postopati, ravno te čednosti, vero, upanje in ljubezen moramo gojiti in pospeševati, ako v resnici želimo narodov napredek. Mi verujemo v poštenje in moralično vrednost našega naroda, mi verujemo v čistost in svetost principov, ki jih zagovarjamo; mi nasprotujemo nihilistom, in verujemo v vrednost domoljubja. Mi upamo v boljšo prihodnost našega naroda in naše domovine, mi upamo, da bo pravica in resnica enkrat zmagala, kakor jo mi zagovarjamo, mi upamo,

je to sodba ali konečna obravnava, kajti Efendi mi naznani, da mi mora po turških postavah „zarad lopovstva“ pripoznati pet let težke ječe v verigah; pristavi pa, da hoče pisati v Carigrad, morda mi car kaj prizanese. To je bila tedaj kratka turška sodba, pri kateri jaz zatoženec nisem imel zagovornika, niti nisem se smel zagovarjati sam ali obrniti se do više sodnije. Obsodili pa so me zarad ropanja ali lopovstva, najbrže ker sem z ustajniki po gorah se klateč sem ter tje kako kokoš ali kacega janjčka jedel, ki so mi ga prinesli tovariši. Tako obsojenega pelje me čavš na dvorišče, kjer po ukazu „molazima“ (lajtenanta) dobim manjšo verigo na noge. Ko mi jo še kuje, vidim tudi svoje tovariše srbske trgovce podati se k Sunaj Efendiju; ali ti so boljše opravili ko jaz, na „čefile“ (poroke), ki so se v Carigradu ponudili za-nje, so bili izpuščeni v mesto, po katerem so se smeli prosto gibati, le na svoj dom niso smeli nazaj.

Zopet se mi odpró vrata „magaze“, zdaj sem obsojen jetnik, ki se ima rediti na stroške turške države; začeli so mi dajati po tri libre kruha na dan in vode, kolikor sem hotel; drugzega turški jetnik od države nič ne dobi.

da bo laž, sila in zvižaja na cedilu ostala in da bo osramotena po Njem, ki osodo narodom dela po njih lastnih zaslugah. Mi ljubimo domovino in narod, mi ljubimo svetinje naše svete vere, našega jezika, mi ljubimo pravico in resnico, mi ljubimo in cenimo tiste, ki se za vzvišene namene potegujejo, žrtvujejo in trpijo.

Le s tem trojnim orožjem vere, upanja in ljubezni zamoremo zmagati, dokler bomo te v svojih prsih gojili, smo nepremagljivi; in če nam sovražnik še tako hude rane seka, vera, upanje in ljubezen so trije studenci, ki nam bodo vse rane zacelili, trije studenci, ki nam bodo vedno nove hrane in moči dajali. Slovenstvo leži onemoglo na tleh, in sovražnik se hvali, da mora kmalo poginiti, saj je neki imenitni Velikonemec rekel, da v petdesetih letih ne bo nobenega Slovence več. Vresničile bi se njegove besede, kajti če pogledamo naše moči, čuditi se moramo, da narodna stranka ni že davno uničena; — nemamo denarjev, nemamo bajonetov, nemamo obširnega slovstva kot duševnega arzenala, — v vseh teh rečeh nas prekosijo naši nasprotniki sto in tisočkrat. Kaj nas je vendar tolikanj podpiralo, in nas še? Odgovor je le ta: Vera v svetost in pravičnost naših principov, upanje na boljšo prihodnost in na zmago resnice, in ljubezen do domovine in naroda, ljubezen do idealov. Dokler bomo Slovenci verovali, upali in ljubili, tako dolgo so tudi vse poskušnje zastoj, ki nas hočejo ugonobiti in potlačiti, iz teh treh čednosti srkamo vedno novih moči. Kedar pa teh ne bodemo več spoštovali, potem moramo sami nad seboj obupati, in zmaga nad nami bo lahka. Nevera, nezaupnost, cinizem in samopridnost se širijo k nam večinoma iz spridene Nemčije. Mnogi Slovenci, ki so navdušeni za vse, kar pride iz Nemčije, odpirajo tudi tem odurnim gostom vrata na stečaj, in vendar še mislijo, da so narodnjaki, mislijo, da so bolj pametni, bolj „praktični“, ko drugi priprosti Slovenci, ki nosijo v svojem srcu še vero, upanje in ljubezen. Ogibali smo se v tem članku verske polemike, čeravno je primera pri roki in prilika vabljiva, pa pustili smo to za drugo pot. Iz rečenega pa že vsak resnicoljub lahko posname, kake velike važnosti so omenjene tri čednosti, in kako veliko škodo delajo tisti narodu, ki te čednosti iz

Tedaj pet let mi je bivati v tej „magazi“, smrdljivi in nesnažni sobi, kjer je mráz pozimi in poleti v debelem in mokrotnem zidovji! Mili Bože! Nikdar več ne bom videl svojega doma, tu bom poginil smradu, mraza in različnih golazen v ostudni družbi, pred kakoršno bi se bil sicer studa in groze stresel. „Petnajst let“ ječe na Turškem toliko pomeni ko smrt, tudi nihče ne preživi čez deset let, vsak prej pogine. Pravili so mi tudi, da sodnik ne obsodi nikogar k smrti, ampak v Vidin; obsojenci reko, da ga ženó proti Vidinu (kjer je najviša sodnija), a ko pridejo čez most, mu cigan (ker cigani so na Turškem rabelji) mahoma odseka glavo, da pade v vodo; potem vržejo za glavo še krvavo truplo in obsojenec je — v Vidinu. Ker so take reči tu javno pravili, sem se tudi jaz bal, da ne bi se meni kaj enacega pripetilo, zlasti ker po poginulem ni nihče več prašal in če prav je prišlo kako prašanje od kod, so vedeli Turki toliko in toliko izgovorov. Kajti kaj velja na Turškem življenje človeka, zlasti če ni pravoveren, t. j. „moslim“, ampak „gjavr“!

Mene sta sicer, ključar Mustafa-čavš in jus-baši Šerif-aga, ki sta skoro vsaki dan pre-

narodovih src gonijo, bodisi v verskem ali splošnem oziru.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. marca.

Avstrijske dežele.

V državnem zboru je dr. Sturm stavil predlog, da naj se delegacije odpravijo. Ker nemški vstavoverci čutijo, da bi bilo potem nadvlade nemške v Cisli konec za vselej in da bi morda celo dosedanja vstava prišla v nevarnost, z nasvetom Sturmovim niso bili nič kaj zadovoljni in so ga zavrgli že pri pogovoru, ki so ga vstavoverne stranke o tej reči med seboj imele. — V seji 19. t. m. je dolenski poslanec, g. Pfeifer, denarnega ministra interpeliral zaradi pobiranja davkov na Kranjskem.

Na Tirolskem se danes v kmečkih srenjah vrše volitve za deželni zbor. Pri prvotnih volitvah je stranka konservativna pridobila mnogo občin, ki so dosedaj volile liberalno. Ta izid gotovo tudi na volilce po mestih in trgih ne bo ostal brez vpliva.

Vnanje države.

Rusija in Anglija ste se o politiki na iztoku neki porazumele in general Ignatiev, ki je to dognal, se bode jutri od Angležke poslovil. Glede protokola, ki ga bodo vlade po nasvetu Rusije podpisale, poročal je „P. Lloyd“, da je v njem govorjenje tudi o razpustu vojaščine. Bruseljski „Nord“ pa, glasilo vlade ruske, trdi, da tega z besedico ne omenja.

V Hercegovini so se bili 17. t. m. vstajniki in Turki poprijeli med Bonaventuro in Drežncem. Po hudi bitvi, ki je trajala 6 ur, so se Turki umaknili v Livno. Zguba bila je na obeh straneh velika. — V Carigradu so 19. t. m. odprli parlament. Tudi vnanji poslanci so se vdeležili te ceremonije razun poročnika nemškega in ruskega, namesto katerih sta bila prišla nju dragomana. — Med 30 senatorji jih je 7, ki niso Turki.

Črnogorski vojni minister se je podal v Brescio na Italijanskem, da nakupi vojnega orožja. Premirje je včeraj preteklo, pa ne ve se še, ali se bode močje zopet podaljšalo, ali pa se znova prične vojska.

iskovala po zaporih ter jetnike praševala po zdravju in drugih potrebah, a vkljub vsem pritožbam vse pri starem puščala, vedno tolažila s tem, da ne more dolgo trajati moja ječa, ker če sem „nemački podajnik“, me bo že konzul rešil. S tem sem se tudi jaz sam tolažil, posebno ko mi doide nekega dne po konzulu od dobrodejnega odseka iz Ljubljane 12 glđ., s kterimi sem si sem ter tje kupoval boljše hrane, ktere je bilo moje po mukah, ranah in stradanji močno oslabeledo truplo zelo potrebno. Ječa je bila tu mnogo boljša od one v Bihaču, ker sem imel vsaj proste roke. Nesnage in zaničevanja se tudi tu ni manjkalo, kakor se sploh turške ječe vse polne večnožnatih prebivalcev, ki so olikanemu in čednosti navajenemu človeku silna muka podnevi in ponoči. Jaz sem jih sicer preganjal noč in dan, a kaj je pomagalo to, ker so jih drugi sovjetniki gojili kakor od Mohameda poslane živalice!

Ječe so tudi tu različne, kakor vjetniki. Tako n. pr. je majhna stanica, v katero vtikajo take, ki se v zaporu tepó. Tu jih privežejo še z eno verigo za vrat k debelim stebrom za nekoliko tednov, da se jim kri ohladi.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 20. marca. (Nemčurska kandidata za III. razred.) Naši nemškutarji si v tretjem volilnem razredu, kjer je največ pravega domačega jedra, ne upajo več prodreti s svojimi „gadi“, t. j. vsakemu znanimi ali odličnimi nemškutarji, zato so n. pr. gospoda Lasnika, kterega imajo strašno radi in ki je bil takrat, ko mi nismo volili, v tretjem razredu voljen, dali zdaj v prvi razred, da bi bil gotovo voljen. V tretjem razredu pa so za kandidata postavili dva moža, o katerih si mislijo: „no, če prideta v zbor, nam bosta hvaležna in pridno kimala; če pa ne, pa tudi nič ne zgubimo ž njima.“

Ta kandidata nemčurjev sta krčmar Komar v Krakovem in tapecirar Matijan na Dunajski cesti. Kdor ju pozna, ne more razumeti dvojnega: Kako da morejo nemčurji o ljubljanskih volilcih misliti, da si bodo ta dva volili v mestno starešinstvo — in kako da moreta moža sama tako malo ponosa imeti, da se za tako nalogo dasta rabiti. Saj bi morala vendar vedeti, da nemčur, kedar kaj resnega namerava, ne sega med ljudstvo, ampak častne in nečastne stopinje deli le svojim privržencem odličnejšega stanu. Dokler ne potrebuje za svoje namene priprostega meščana, ga še ne pogleda ne. Jaz bi stavil, da na krčmarja Komarja in tapecirarja Matijana vse leto nemčurji še mislili niso. Zdaj pa, ko vedo, da poznan nemčurski kandidat bi v tretjem razredu ne zmagal, so se ju spomnili, in ker vedo, da ne zahajata v čitalnico, pa tudi v kazino ne, so mislili, da bodo ž njima kacega kratkovidneža na limanice vjeli.

Čudno se mi zdi — rečem še enkrat — da se ta dva moža nemčurjem dasta tako za vabljenka staviti. Mogoče, da so ju k temu pripravili s posebnimi obljubami; ali to ju nikakor ne more staviti v dober svit pred ljudmi, kterim volitve niso komedija, ampak resna reč.

Zato se pa za trdno nadejam, da naši volilci tretjega razreda takih mož ne bodo volili, kakor lansko leto tudi niso šli nemčurjem na limanice. Slaba mora res biti že nemčurska reč, če morajo tako globoko seči po svoje kandidate. Za tako reč se pač nobeden volilec ne bo poganjal. Mi napredujemo in bomo

Imajo pa še tudi druga zdravila „dalañ“ za nepokorne ali trdovratneže. Ti „delañ“ so podobni našim mrtvaškim trugam, toda stojé pokonci. V tako tesno leseno shrambo zapro grešnika v samih gačah brez srajce; tu je tema in mraz, jetnik se ne more vvesti in ako stojé zadremlje, brž ga polijo z mrzlo vodo; za spremembo ga vzamejo za malo časa ven in ga pretepo. Večidel ravnajo tako s tatovi in ubijalci, ki svoje hudodelstvo tajé. Teh muk pa ne premaga nihče dolgo, večidel se kmalu podá vsak, če je kriv ali ne, in tako tudi nedolžne prisilijo, da se udajo. Marsikteri jim med tem tudi pogine.

Po ječah je vedno nemir. Malokteri teden preteče, da se vjetniki sami med seboj ne stepó. Če je pri tem kdo hudo ranjen, ga rajši popolnoma ubijejo, da potem pri preiskavi ne priča zoper nje. Ubijalca tudi nihče ne izdá, ker se boji, da bi se potem njemu enaka ne zgodila. Takih reči se je posebno lansko leto mnogo zgodilo, ker zavoljo vojske niso imeli toliko dela, ko druga leta, ko so morali težko delati po mestu. To leto pa je vedno veliko vojne marširalo skoz mesto, zdaj na Črno goro in nazaj, zdaj proti Srbiji, in

napredovali v kljub silnemu nasprotnemu pritisku.

Vsak poštenjak in neodvisen meščan bo tedaj volil naša kandidata, gosp. dr. Ahačiča in Regali-ja. Drugi pa naj volijo nemčurska kandidata.

Iz Črnomlja, 17. marca. (Živili poštenjaki.) Čul sem pred 20 leti starega uradnika tako le se izraziti: Znan je pregovor o samovoljnosti turških pašev; kar oni ukažejo, nihče ne more ubraniti ali spodbiti. Pa tudi v družih deželah, je rekel, so se že nahajali v javnih službah taki samovoljni mogočniki. Vsak izmed njih hoče biti za-se nezmotljiv, vse drugo je zmotljivo in gorje tistemu, kteri se njihovi volji ne ukloni; če tak paša nima sočutja in prava pred očmi, in strankarsko ravna, mora potem vse v nič priti, in napredka nikjer več ni. Vse drugače se ravna tukaj pri nas pod izvrstnim vodstvom tukajšnjega okrajnega glavarja g. Mahkota, kteri ne pozna nobene stranke, ampak sam pridno dela, in policajev ne posluša, ne redi in ne pase; za njega so mirnejši časi tukaj postali; tudi dobiva od države za občine one svote nazaj, ktere je nesrečni kordon brez potrebe požrl in pod njegovim poveljstvom se ne le okrajne, ampak tudi občinske ceste popravljajo; tako tedaj on ni podoben turškemu paši, ampak je pravi oče svojega okraja, kakor je bil g. Logar o svojem času. In takove gospode ljudstvo siromaško, zatirano in preganjano ljubi, ne pa turških pašev! Živili tedaj poštenjaki mnogaja leta!

Iz Gribelj, 16. marca. (Slabe ceste.) Dokler so bili sudi ali vradi po deželi na Hrvatskem razprosteni, so se saj očitne t. j. kotarske ceste popravljale in vzdrževale, tako, da se je vsaj naprej moglo; odkar pa tudi na Hrvatskem centralizem vlada, je dosti slabejši, kajti ceste na Hrvatskem so tako slabe, da človek ne more ne naprej ne nazaj. Cesta od Kolpe čez Podlipnik do Reke je takova, da je groza, in tako morajo trgovci hoditi v Karlovec iz Kočevja in Črnomlja čez Metliko namesto čez Griblje, ter na ta način zamude čez 3 ure. Iz tega sledi, da mora poleg velike siromaščine še hrana dražji postajati, ker moramo po koruzo in drugi živež hoditi v Karlovec; ker pa po nepotrebnem z amudimo 3 ure tje in tri ure zopet nazaj, tedaj skupaj

tako vjetnikov niso puščali iz ječ. Nektere teh čet so bile jako divje, še domačim nevarne. Kedar so imeli priti memo Azijati, je bilo oklicano po mestu, da mora vsak zapreti svoja hišna vrata in prodajalnice in zlasti da se morajo vse ženske poskriti. Tako sem tudi jaz živel v vednem strahu pred svojimi tovarši v ječi, kajti ravno tako, kakor kterega družega, so bili lahko tudi mene ubili. Zato sem moral jako vljuden in prijazen biti s tem izmečkom, med kterim političnih vjetnikov ni bilo; ker sem se za silo tudi že turškega jezika naučil, smo se še precej dobro sporazumeli. Pozneje sem prišel v višo, bolj čedno, svitlo in gorko sobo, kjer sem si čas preganjal s pletkanjem turških kapic in se od starega Turka, ki je srbski znal, pridno učil turškega jezika.

Nekega dne pripeljejo v ječo Prusa, z imenom Egersberger, kterega so bili vojaki vjeli. Nemški konzul je skrbel mu dobro za hrano in obleko. Ali mož vendar ni mogel trpeti te osode, ampak se je poturčil in postal „molazem“ v turški vojni, ko je prišlo dovoljenje za to iz Carigrada. Ali je pa došel v Vidin, kamor je imel ga spremiti čavš, mi ni znano; čavš, ki je prejel za pot potrebni denar,

6 ur, znaša vozna za hektoliter najmanj 30 kr. več, kakor bi trebalo. A to ni čudno, ker cesta ni bila popravljena, odkar je g. Barabas sudac iz Modrušpotoka odšel, tega je pa že preteklo okoli 8 let. Iz Karlovca se pa gospodom činovnikom menda ne zljubi na deželo, da bi se tem nezlogom kaj v okom prišlo. Dobro bi bilo tudi Ribniško grajščino opomniti, in ji priporočiti, da popravi brod Griblje — Sraček, ki je jako slab; saj ona menda ima še dovolj lesa in tudi novece za delalce. Zarad trgovine pa je treba Hrvatsko deželo s Kranjsko v potrebni zvezi obdržati.

Z Dunaja, 16. marca. (Čemu to?) Vedno se nam pravi: Avstrija ostane nevtralna; Avstrija je v prijateljskih razmerah z vsemi državami; vse evropske vlasti so edine; Avstrija neče anektirati turških dežel; trocesarska zveza še vedno obstoji itd. Lepe in miloljubne zares so besede naših oficijoznih novinarjev, ko bi le dejanja nekoliko v soglasji bila s temi besedami! Iz Hrvaškega se ne sliši nič družega, kakor o vojnih pripravah; v Slavoniji vse mrgoli vojaka; v Dalmaciji nič drugače ne; na južnem Tirolskem se vse vtrjuje in pripravlja na vojno; in v državnem zboru se je dalo laškim Tirolcem ravnokar nekaj novih koncesij. Od Erdeljskega smo predaleč in ne vemo, kaj se vse na skrivnem godi, vendar se tudi od tam poroča, da se delajo velike vojne priprave. Vprašanje nastane: čemu to? Čemu to, če je mir tako gotov, in naša nevtralnost tako osjegurjena? Čemu to, če nas varuje mogočna trocesarska zveza? Čemu to, če smo z vsemi taki prijatelji? En čas bodo oficijozni še zakrivali in zvijali, na zadnje pa bodo morali vendar resnico povedati. Štrana je sicer tako zamotana, da res ne vemo, pri čem da smo; na drugi strani pa tudi na Dunaji vsak dan drug veter piše, tako da se še do danes menda niso za trdno odločili, na katero plat bi se obrnili. Da Avstrija ne bo dolgo mirna ostala, to kažejo vse priprave, od njenih državnikov pa je odvisno, ali jo hočejo peljati k bolji prihodnosti in novi slavi, ali pa pahnti jo v prepad. Nam se ni bati, narodi ne bodo poginili, komur preti nevarnost, naj se je sam izogne.

se je vrnil že čez par dni nazaj in o svojem varovancu ni hotel nič več govoriti. Menda ga je na prvi postaji pustil lastni osodi, „neka ide“, ker pravi Turek zaničuje renegate. Če je potem prišel kaki četi baši-bozuka v pest, gotovo ni več trave tlačil, ker te čete razsajajo tudi zoper Turke, če kristjanov ne dobé.

Naj povem še neko črtico o turški protekciji. Nekemu bim-baši (majorju) se je zgubilo lepo janjče, ki ga niso mogli nikakor več najti. Čez par dni ga mu prinese pa „nefer“ (prost vojak), ki ga je v grmovju na vrtu našel. Za to junaštvo je, dasiravno popolnoma neveden, postal brž „molazim.“ —

Skoro sem bil že prebil tako leto dni, ko nekega jutra vstopi klučar Mustafa-čavš, ki me je zavoljo moje potrpežljivosti zelo rad imel, in mi naznani: „Hajdi, bečki gjavr prost si.“ Jaz veselja visoko poskočim in objamem starega Turka, vzamem od njega slovo in grem za klučarjem.

Peljejo me k generalkonsulu Avstrijskemu, Teodoroviču, kjer ostanem nekaj dni, da se za pot okropčam. Konzul, ki me je, najbrže po priglanjanji iz Ljubljane oprostil, mi izroči še 25 gl. rekoč, da mi jih je poslala neka dama

Domače novice.

V Ljubljani, 21. marca.

(Deželni predsednik Widmann in deželni glavar Kaltenegger) sta se 18. t. m. v vradnih zadevah podala na Dunaj. 19. t. m. sta imela pri cesarju avdijenco; 20. t. m. se je pa deželni glavar že vrnil v Ljubljano.

(Miroslav Hubmayer) je te dni iz Herecogovine srečno došel v Ljubljano.

(Slovensko gledišče.) Gospod Kocelj z žaloigro „Kovarstvo in ljubezen“ ni imel posebno dobre benefice, hiša je bila le srednje polna — najbrže zato, ker je bila igra še le pred kratkem predstavljena. S kako novo igro bi bil gotovo bolje opravil. — Igrali so skoro vsi enako dobro, ko prvokrat, gospica Namretova pa veliko bolje, kar je vse hvale vredno, ker je videti, da si gospica prizadeva napredovati. — Drugo benefico bo imel kapelnik g. Stöckl z nekaterimi prav mikavnimi pevkami in glasbenimi točkami. Znan kot priden skladatelj in marljiv kapelnik bo imel gotovo polno hišo.

(V vodo skočil) je z mosta čez Gruberjev kanal mitničar ondašnje mitnice. Našli so truplo njegovo blizu Fužin v Ljubljani. Menda je to storil zavoljo denarnih zadreg.

(Kupčijsko bolniško društvo) je imelo 18. t. m. izvanreden občen zbor, da voli nov odbor, ker se je bilo dosedanje vodstvo tej časti odpovedalo, češ, da to je zanj nezaupnica, ker je 77 udov pismeno zahtevalo, da naj se neka že sklenjena prememba pravil še enkrat vzame v pretres. Po nasvetu g. Drakslerja bilo je dosedanje vodstvo enoglasno zopet izvoljeno. Predsednik društvu je g. A. Dreo.

(Č. g. Josip Marinko) je 13. t. m. v Gradcu dovršil svoj prvi rigorosum iz dogmatike.

Razne reči.

— Č. g. Štefan Kafol, škofijski kancelar v Gorici, postal je častni kanonik.

— Baron Jožef Žvegelj, dosedaj c. k. dvorni svetovalec, postal je sekcijski načelnik pri ministerstvu vnanjih zadev in hiše cesarske.

— Duhovske premembe v ljubljanski škofiji: Č. g. Janez Toman, fajmošter na Črnučah, se poda v pokoj.

iz Ljubljane. V srcu zahvalivši se preblagi neznan mi dobrotnici za ta dobro došli in potrebni denar grem si kupit obleke, da se morem zopet prikazati med ljudmi.

To se je zgodilo 13. januarja t. l., tedaj sem bil 16 mesecev v neusmiljenih turških pestéh.

Da se mi je zelo mudilo domu, to bo po vsem tem vsak lahko razumel. Brž ko se čutim dovolj krepkega za pot, odrinem iz Serajevega in sicer peš. Pač bi se bil lahko tudi peljal, a voznja bi me bila stala 6 cekinov, katerih pa nisem imel. Spremljal me je od postaje do postaje turšk žandar (žrtija), s poveljem lepo ravnati z mano in varovati me, da se mi kaj ne zgodi, ter paziti, da zopet ne pobegnem med „eškije“ (ustajnike.) Brez nesreče ali druge posebne dogodbe dospem do Broda, kjer me žandar oddá avstrijski oblasti. Od tod se napotim v Sisek in dospem preko Zagreba, kjer se nekoliko ustavim, v Ljubljano na svoj dom. — —

To je v kratkem povest ubozega trpina, kateremu se dobro pozna, da je bil v krutih turških pestéh. Še zdaj se ni toliko okrepčal, da bi bil sposoben za delo.

— Goriška čitalnica napravila je bila 19. t. m. besedo s prav mičnim programom.

— Kmetijska predavanja bosta imela g. Fr. Povše in g. Kuralt na Goriškem. Prvi:

Dne 25. marcija pop. ob 2 uri v Barki: 1. Glavna vodila umne govedoreje. 2. Oskrbovanje travnikov in 3. Pridelovanje krmskih rastlin na njivah.

Dne 2. aprila pop. ob 3 uri v Nabrežini: 1. O kmetijskih strojih. 2. Žveplanje trt. 3. Kako se ima trta oskrbovati poleti.

Dne 22. aprila pop. ob 2 uri v Čepovanu: 1. Mlekarstvo. 2. O izboljšanju senožeti in o namaki travnikov.

Dne 5. maja pop. ob 3 uri v Biljani: 1. Žveplanje trt. 2. O pridelovanji zgodnje zelenjadi. 3. O vinskih boleznih in sredstvih za braniti jih.

Dne 10. maja ob 2 $\frac{1}{2}$ uri pop. v Šmarjah: 1. Žveplanje trte. 2. Kako ravnati z vinom v kleti ob času vročine.

Dne 13. maja ob 3. uri pop. v Križu: Pri tej priliki se snide kmet. podružnica 1. Žveplanje trt. 2. Poletno kletarstvo. 3. Razgovor o krajnih gospodarskih razmerah.

Gospod Fr. Kuralt bo govoril:

Dne 23. marca pop. ob 2 uri v Bajnsčiči s. duha: Sadjereja.

Dne 2. aprila pop. ob 2 uri v Sv. Luciji pri Tolminu: Sadjereja, živinoreja.

Dne 22. aprila pop. ob 2 uri v St. Viškgori pri Tolminu: Sadjereja in živinoreja.

Dne 6. maja pop. ob 2 uri v Sedlu pri Kobaridu: Sadjereja.

Dne 10. maja pop. ob 2 uri v Livku pri Kobaridu: Sadjereja in živinoreja. „Soča.“

— Fabrika za svilnate izdelke v Zdravščini je po poročilu „Soče“ nehala delati in bode neki likvidirala, zbog tega ostane nad 800 delavcev brez dela. — Nesrečna kriza tirja še vodno svoje žrtve, ki se začno širiti v najdaljnje kroge.

— Zavarovalno društvo „The Gresham“ je nedavno objavilo sklep računa za preteklo s 30. junijem 1876 končano leto. Zavarovanj se je v tem letu društvu ponudilo 4027 s 43,996.275 franki, katerih je bilo pa le 3389 s 36,354.650 franki sprejetih. Pogodb za izplačevanje dosmrtnih zneskov sklenilo se je za 114.761 fr. 70 cent. Dohodki premij po odšteti zneskih za protizavarovanje znašali so 9, 735. 442 fr. 10 cent., med katerimi so pa tudi še zavarovalne premije prvega leta s 1,253.488 fr. 65 cent. Obresti društvenega premoženja znašale so 2.443.766 fr. 15 cent. tedaj je bilo vseh dohodkov društvenih v zadnjem letu 12,179.208 fr. 25 cent. Za zavarovanja moralo je društvo izplačati 3,562.548 fr. 35 cent., kojih je pa bilo 51.103 fr. 55 cent. drugje proti zavarovanih. Stroški vsled drugih različnih pogodb so znašali 2,023.675 fr. 95 cent. Tudi se je za odkup nekterih polic izdalo 866.765 fr. 55 cent. Po odbitih raznih stroških ostalo je društvu od letnih dohodkov še 3,658.787 fr. 10 cent., ki so se prišteli zakladu odmenjenemu za veljavne police, ki je koncem leta znašal 55,900.835 frankov. Če se k temu znesku prišteje še to, kar se je v bilanci odločilo za tirjatve in zavarovanja, ki se še niso izplačala, znaša vsa ta istina 57,195.329 fr. 15 cent. Vse to priča, da omenjeno društvo med vsemi enakimi zavodi najbolj napreduje.

Umrlí so :

Od 15. do 19. marca. Val. Anžin, mizar, 60 l., za vodenico. Marija Marela, del. žena, 54 l., za vnetjem oprsne mrenice. Janez Pirh, kupec,

48 l., za vtriplj. pljuč. Robertu baronu Leuzendorfu, novorojeno dete in žena Julija rojena baronovka Schweigerjeva, 25 l., vsled krča. Marjeta Kukla, branj. ž., 30 l., za pljučnico. Marija Lavrič, del. o., 5 l., za sušico. Marija Breskvar, 56 l., za prsno vodenico. Val. Kurnik, ključar, 32 l., in Matija Orenik, malar, oba za jetiko. Janez Kralj, strež. o., 9. m., za sušico. Martin Hribernik, del., 74 l., za rakom. Antonia Butara, del. o., 1 $\frac{1}{2}$ l., za kašljem. Vincenc Hitzelberger, hiš. o., 7 l., za vodeno glavo. Tomaž Majdič, berač, 57 l., za pljučnico. Jožefa Vidmar, gostinja 60 l., za prehlajenjem. Maria Senegačnik, gostinja, 62 l., za prsno vodenico. Jakob Činkelj, havzirar, 59 l., za rakom. Janezu Justinu, kupcu, novorojeno dete in žena Paula, 38 l., vsled krvotoka. Ana Resnik, peričnikova ž., 70 l., za jetiko.

Loterijske številke 21. marca.

Na Dunaju: 80, 82, 60, 5, 7.
V Gradcu: 12, 65, 55, 76, 18.

Telegrafične denarne cene 21. marca.

Papirna renta 64.50 — Srebrna renta 68.60 — Zlata renta 77.70. — 1860letno državno posejilo 109 60 Bankinske akcije 822 — Kreditne akcije 150.80 — London 123.90 — Srebro 107.60. — Ces. kr. cekini 5 73 — 20-frankov 9 71.

Denarstvene cene. 20. marca.

	Denar.	Blago
Državni fondí.		
5% avstrijska papirna renta	65.30	65.50
5% renta v srebru	68.90	69.10
4% renta v zlatu (davka prosta)	73.25	74.90
Srečke (lozi) 1854. l.	106.25	106.75
„ „ 1860. l. coli.	111.25	111.50
„ „ 1860. l., petinke	119.50	120.—
Premijski listi 1864. l.	134.—	134.50
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	96.50	96.75
Kranjske, koroške in primorske po 5%	95.—	96.—
Ogerske po 5%	75.—	75.50
Hrvaške in slavonske po 5%	85.—	87.—
Sedmograške po 5%	71.60	72.—
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	828.—	829.—
Unionske banke	57.—	57.50
Kreditne akcije	158.—	158.20
Nižoavstr. eskomptne družbe	676.—	682.—
Anglo-avstr. banke	77.50	77.75
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 glđ. a. v.	164.25	165.—
Tržaške „ 100 „ k. d.	120.—	121.—
„ „ 50 „ „ „	60.—	61.—
Budenske „ 40 glđ. a. v.	30.—	31.—
Salmove „ 40 „ „ „	37.25	38.—
Palfi-jeve „ 40 „ „ „	28.—	28.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „	30.50	30.—
St. Genois „ 40 „ „ „	20.50	35.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	23.—	24.—
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	22.—	23.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.70	5.72
Napoleonad'or	9.64	9.65
Srebro	107.75	107.95

Zahvala.

Za blago sočutje v bolezní in mnogobrojno vdeleženje pri pogrebu našega nepozabljivega sina, oziroma brata

Franja Vrančič-a

izrekam v svojim in imenu njegovih bratov, vsem prijateljem in č. g. duhovnikom, posebno č. g. dekanu J. Tomanu in pevcem Kamniškim, prísrečno zahvalo.

Moravče 18. marca 1877.

Jernej Vrančič,
učitelj.

Gerkvēna ura

z enim bitjem, ki je dobro šla ter je za manjši zvon prav pripravna, je prav po nizki ceni na prodaj. Kaj več se izvé pri opravnístvu „Sl.“ (4)